

Afnemend geweld

Door Bert Zijlstra

Uit wetenschappelijk onderzoek weten we dat door massale beoefening van de TM-techniek de misdaad in de samenleving afneemt. Nu steeds meer mensen de TM-techniek beoefenen zien wij om ons heen duidelijke signalen van een verbeterende samenleving. Het vreemde is dat ons enthousiasme hierover meestal niet wordt gedeeld door niet-mediterende kennissen. Die zijn over het geheel genomen juist van mening dat de samenleving er alleen maar slechter op wordt. Wie heeft gelijk?

De feiten

Een positieve kijk op de dingen is belangrijk. Het maakt het leven aangener en naar men zegt leef je ook langer. Maar het zou kunnen zijn dat je door die roze bril feiten negeert en zodoende de werkelijkheid niet juist waarneemt. Het goede nieuws is dat er op deze planeet al lang (en veel langer dan wij denken) sprake is van afnemend geweld. Steven Pinker, hoogleraar psychologie aan de Harvard universiteit in de VS heeft een uitgebreid onderzoek gedaan naar iedere vorm van geweld zoals zich dat in de loop der tijden (en voor zover bekend) op deze planeet heeft voorgedaan. Zijn bevindingen zijn te lezen in een lijvig werk: 'The better angels of our nature' (in het Nederlands vertaald als 'Ons betere ik'). Uit zijn onderzoek blijkt onomstotelijk dat we al decennialang leven in een uitzonderlijk vreedzame wereld, die er alleen maar vreedzamer op wordt. Iedere vorm van geweld is aan het afnemen. Vele vormen van geweld die een paar eeuwen geleden nog als 'normaal' golden, zijn voor ons ondenkbaar geworden.

Dat er een zo sterke afname is in iedere vorm van geweld verbaast ook Pinker. Hij zoekt naar verklaringen en doet suggesties. Het mooie daarbij is dat hij TM niet noemt (niet kent?). Zijn zicht op de feiten, die hij vaak laconiek en humoristisch beschrijft kan daarom ook niet verkleurd zijn door een positieve (TM) bril.

Als iedere vorm van geweld aan het afnemen is, hoe kan het dan dat zoveel mensen denken dat de wereld er alleen maar slechter op wordt?

Nieuwsvoorziening

Veel mensen denken dat de wereld alleen maar slechter wordt omdat ze niet op de hoogte zijn van de feiten. Wat op zich vreemd is in een wereld waar de informatie-uitwisseling door moderne vormen van communicatie steeds sneller en beter

wordt. Het probleem is dat de nieuwsvoorziening zoals deze door de media wordt verschaft selectief is. Ze is sensatiegericht. Goed nieuws heeft volgens hen nauwelijks nieuwswaarde. Daarom is het afnemen van de misdaad geen nieuws, terwijl een opzienbarende misdaad vanuit het standpunt van de nieuwsdiensten dat wel is.

De tijd die besteed wordt aan het nieuws is gelijk gebleven en wordt – zoals te doen gebruikelijk – zo goed mogelijk gevuld met ellende. Dat er in absolute aantallen aanzienlijk minder sensationeel nieuws is om uit te kiezen valt de kijker niet op. Waar ter wereld ook maar ellende te vinden is, het wordt breeduit (letterlijk) op de buis getoond. Gebeurtenissen die in het verleden nauwelijks aandacht kregen, krijgen dat nu (door gebrek aan ellende) wel. En vaak in meer details.

Een van de opvallende dingen uit het boek van Pinker is dat blijkt dat naarmate de tijd verstrijkt, de mens geweld (in welke verschijningsvorm dan ook) minder en minder 'normaal' is gaan vinden. Omdat gevoelsmatig onze tolerantie voor geweld minder is geworden, lijkt het alsof dat wat ons op de tv wordt voorgeschoteld gruwelijker is dan voorheen. Maar schijn bedriegt.

Een schaduw werpen

De daling in het geweld is in de afgelopen decennia groot geweest. Opvallend groot zelfs. Niet voor niets spreekt Pinker over 'de lange vrede'.

Gezien de beide wereldoorlogen in de vorige eeuw zou je het niet zeggen, maar uit de feiten die hij aandraagt blijkt dat de algemene trend naar minder geweld enkele eeuwen geleden al is begonnen. En dat terwijl Maharishi pas eind jaren '50 van de vorige eeuw begon met het verspreiden van de TM techniek. Hoe kan dat?

De tijd is een merkwaardig iets. Wij ervaren de tijd als een NU dat het verleden achter zich laat en vooruitschuift naar de toekomst. Door nu dingen te ondernemen, kun je daar in de toekomst de vruchten van plukken. Zo zijn we dat gewend. Maar er is een uitzondering.

Door te transcenderen ga je voorbij ruimte en tijd. Door al het getranscendeer in de afgelopen periode, nu en door wat er allemaal nog komt, wordt het transcendente gebied 'gekieteld'. De invloed daarvan verspreidt zich in het relatieve en werpt daar ook haar schaduw achteruit in de tijd. Hoewel ... schaduw? Het is licht dat terug in de tijd de grootste duisternis in de afgelopen eeuwen enigszins heeft verdreven. Het effect daarvan was groot en terug te vinden in gedragsverbeteringen van de mensheid als geheel, zoals dat door Pinter in zijn boek wordt beschreven.

Als we doorgaan op de ingeslagen weg staat ons veel goeds te wachten!

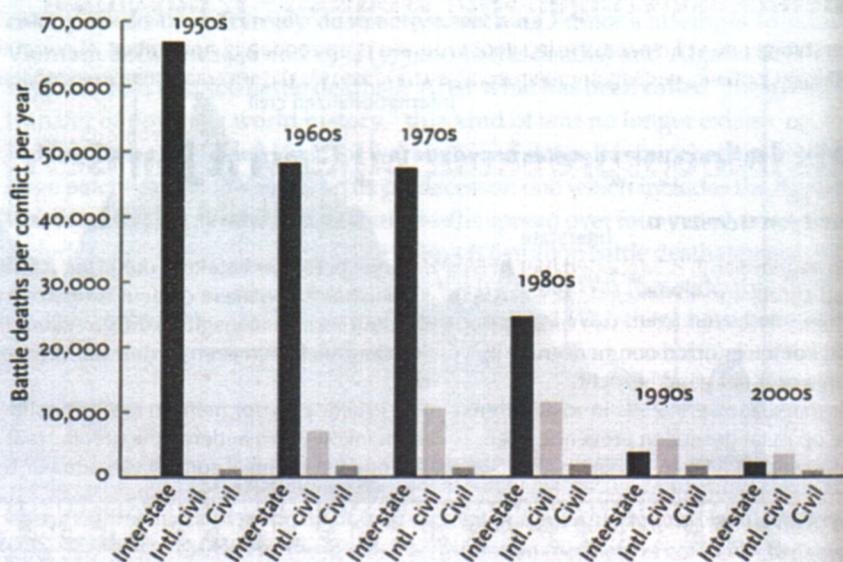


FIGURE 6-4. Deadliness of interstate and civil wars, 1950–2005

Sources: UCDF/PRIO Armed Conflict Dataset, Lacina & Gleditsch, 2005; adapted by the Human Security Report Project; Human Security Centre, 2006.

Een van de vele grafieken uit het boek waarmee Pinker zijn betoog onderbouwt.